

China en het Westen

China en het Westen hebben al eeuwen een ambivalente verhouding. In de vroegmoderne tijd achtte China, het Rijk van het Midden, zich het centrum van de wereld. Contacten met het Westen werden afgedaan als onnodig én grievend. Het Westen – en met name Groot-Brittannië – dwong China in de 19de eeuw tot contact. Dit patroon van afstoten en aantrekken kenmerkt tot in de huidige tijd de Chinees-Westerse relaties.

China is tegenwoordig een wereldmacht. China is één van de grootste mondiale economieën. Dit was in de vroegmoderne tijd niet anders. Tegelijkertijd koos China vaak voor isolement in de overtuiging dat maatschappij en cultuur superieur waren aan de Westerse varianten. Vanaf de 19de eeuw raakten China en het Westen steeds meer in conflict. Naarmate de tijd vorderde – en China moderniseerde – werden de Chinees-Westerse tegenstellingen eerder ideologisch dan militair. En nu? Nadat de ping/pong diplomatie van Richard Nixon de weg naar Beijing had geopend, ontstond toenadering die heden ten dage weer is veranderd in wantrouwen. Deze collegereeks wil de weg naar de lauwe Westers-Chinese relaties schetsen én analyseren.

Programma

1. Beginnende relaties: Romeinse Rijk, Byzantium en China, separate ontwikkeling van het Westen en China; de eerste contacten in vroeg-moderne tijd
2. De macht van het zilver; Zuid-Amerikaans zilver domineert Chinese economie; het einde van de Ming Dynastie
3. 17de eeuw: en verder China en de VOC; de strijd om Taiwan; wederom katholieke missionarissen
4. eind 18de, begin 19de eeuw: hernieuwd contact; westerse pogingen om China open te breken; opium als breekijzer; de twee opiumoorlogen
5. China als willoos slachtoffer van westerse agressie; de Bokser Opstand; het einde van een keizerrijk

6. de nieuwe Chinese Republiek en het Westen
7. China in het Interbellum: Japan als steeds nadrukkelijker aanwezige agressor; de Westerse reactie
8. Naar een Chinese Volksrepubliek; de relatie met de Sovjet-Unie en de Westerse respons, de Korea Oorlog
9. Ping-Pong als breekijzer: China en het Westen na de heropening
10. Het nieuwe Chinese zelfbewustzijn; de huidige Chinese assertiviteit

Afbeelding: Frans politiek cartoon uit 1898. (wikimedia)

Cursusnummer	X25WV-1G10
Docent	<i>Hans van Koningsbrugge</i> Hans van Koningsbrugge is hoogleraar Russische geschiedenis en politiek. Hij is directeur van het Nederland-Rusland Centrum én van het evenzeer aan de Rijksuniversiteit Groningen verbonden Centre for Russian Studies. Hij is betrokken bij de minor- en masteropleiding Midden- en Oost-Europastudies en specialist in de Europese geschiedenis van de 18e eeuw.
Vakgebied	Geschiedenis en archeologie
Seizoen	2025 winter/voorjaar
Dag	Donderdag
Inschrijven voor	do 09 jan. 2025
Tijd	14.00-15.45
Cursusdata	23-jan., 30-jan., 06-feb., 13-feb., 06-mrt., 13-mrt., 08-mei, 15-mei, 22-mei, 05-jun., 12-jun.
Prijs	€ 275,-
Aantal colleges	10
Werkvorm	Hoorcollege met ruimte voor vragen en discussie

Cursusmateriaal	Hand-out wordt digitaal ter beschikking gesteld
-----------------	---

Opmerkingen	Deze cursus wordt in hybride vorm aangeboden en kan dus ook online worden gevolgd.
-------------	--